

Työ ja turva -osasto/EK/ea

11.5.2020

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

HE 65/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kansainvälistä suojelua hakeneen turvapaikanhakijan työnteko-oikeuden väliaikaista laajentamista. Työnteon aloittamista rajoittava karenssiaika poistettaisiin sellaisilta turvapaikanhakijoilta, joilla on lain voimaan tullessa kansainvälistä suojelua koskeva asia jo vireillä. Muutos ei koskisi uusia, lain voimaantulon jälkeen saapuvia turvapaikanhakijoita. Työnteko-oikeuden kestoa laajennettaisiin siten, että oikeus työskennellä jatkuisi täytäntöönpanokelpoisesta maastapoistamispäätöksestä huolimatta niin kauan kuin ulkomaalaiselle annetaan vastaanottopalveluja.

SAK suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti turvapaikanhakijoiden työnteon aloittamista rajoittavan karenssiajan poistamiseen, koska siihen on hyvät perustelut. Lakimuutoksella voidaan lisätä työvoiman tarjontaa erityisesti sellaisissa työtehtävissä, jotka ovat huoltovarmuuden tai työmarkkinoiden toimivuuden kannalta välttämättömiä. Ehdotetut muutokset koskisivat työskentelyä maa-, metsä-, puutarha- ja kalatalouden työtehtävissä.

Huomattavasti varauksellisemmin SAK suhtautuu ehdotukseen, jonka mukaan kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneen ulkomaalaisen oikeus työskennellä jatkuisi täytäntöönpanokelpoisesta maastapoistamispäätöksestä huolimatta. On tärkeää ottaa huomioon mahdollinen turvallisuusriski, jota pienellä maatilalla voi olla vaikea hallita.

SAK pitää olennaisena, että koronaviruksen aiheuttamassa tilanteessa työntekijöiden olosuhteisiin kiinnitetään erityistä huomiota ja työntekijöille taataan turvalliset työolosuhteet ja kunnan majoitus. Maatiloilla on tarkastuksilla perinteisesti havaittu paljon puutteita palkkauksessa ja työaikakirjanpidossa. Teollisuusliiton mukaan esimerkiksi ukrainalaiset ovat ottaneet lainaa päästäkseen Suomeen ja myyvät sitten työvoimansa pahimmillaan kuudella eurolla tunnissa. Lakimuutos edellyttää siis tehokasta valvontaa ja siihen tulee panostaa. SAK korostaa, että työsuojeluvalvonnan resurssit on aluehallintovirastoissa turvattava ja tarkastusten määrää tänä vuonna lisättävä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot

Maahanmuuttopolitiikan asiantuntija Eve Kyntäjä, eve.kyntaja@sak.fi
puhelin 0400 513 162.